

Narodnoobrambni Vestnik.

Somišljeniki!

Trpeči naši bratje ob slovenskih mejah nas vabijo v sredo dne 11. maja na resno posvetovanje v Ljubljano. Začrtati si hočemo pota, kako odbiti napade narodnih naših nasprotnikov na slovensko našo zemljo, izpopolniti hočemo našo ljudsko organizacijo, da se nam v tujstvu ne izgubi noben slovenski brat, nobena slovenska sestra. **Prihitite torej v sredo, 11. maja, vsi, ki se zavedate dolžnosti do svojega naroda, v velikem številu na ustanovni shod našega narodnoobrambnega društva »Slovenska Straža«!**

V sredo, 11. maja, bo pred zborovanjem ob 9. uri dopoldne sveta maša v frančiškanski cerkvi, pred oltarjem Matere Slovencev, nato se pa vrši ob pol 10. uri dopoldne v veliki dvorani »Uniona« ustanovni shod »Slovenske Straže«, katere namen je obramba slovenskega življa potom narodne izobrazbe in gmotne okrepitve ljudstva na krščanskem, narodnem in patrijotičnem temelju.

Narodna dolžnost nas kliče, da postavimo vse moči za »Slovensko Stražo«, za obrambo naše lepe domovine. **Zato zastopniki naših županstev, naša duhovščina, naše učiteljstvo, naša mladina, vsi Slovenci, ki priznavate temeljna načela »Slovenske Straže«:** svobodni razvoj slovenske narodnosti na temelju krščanstva in avstrijskega patrijotizma, **pridite** na zborovanje mlade naše Vseslovenije!

V sredo, 11. maja, na svidenje v beli Ljubljani!

Dr. Ivan Šusteršič.

Dr. Janko Brejc. — Dr. Anton Gregorčič. — Dr. Anton Korošec.

Vsem, ki prihitite v sredo, 11. maja, v Ljubljano:

Ob 9. uri dopoldne sveta maša v frančiškanski cerkvi. Pri sveti maši poje oddelek pevcev slovenskega glasbenega društva »Ljubljana«.

Ob pol 10. uri dopoldne v veliki dvorani »Uniona« ustanovno zborovanje narodnoobrambnega društva »Slovenske Straže«.

Ob 2. uri popoldne v dvorani »Slovenske krščansko-socialne zveze« posvetovanje zastopnikov »Slovenskih krščansko-socialnih zvez« o izobraževalnem delu v društvih.

Ob 4 uri popoldne posvetovanje »Jugoslovanske strokovne zveze« v mali dvorani »Uniona«.

Ob pol 6. uri zvečer v dvorani »Slovenske kršč.-soc. zveze« občni zbor »Rafaelove družbe«.

Ob 8. uri zvečer veliki koncert »Ljubljane« v veliki dvorani »Uniona«.

Iz pravil »Slovenske Straže«, narodnoobrambnega društva za obmejne Slovence.

Ime in sedež društva.

Društvo se imenuje »Slovenska Straža« in je ustanovljeno za vse v državnem zboru zastopane kraljevine in dežele in ni politično. Vodstvo in sedež društva je v Ljubljani.

Namen društva.

Namen društva je obramba slovenskega življa potom narodne izobrazbe in gmotne okrepitve ljudstva na katoliškem, narodnem in patrijotičnem temelju.

Sredstva društva.

Sredstva so prosvetna in gmotna. Prosvetna sredstva so sledeča:

1. Društvo sestavlja odseke, po katerih spoznava narodne, kulturne in gmotne potrebe Slovencev, prireja v ta namen poučna potovanja in izdaja nabrano goščo.

2. Prireja shode ali sodeluje pri že obstoječih izobraževalnih organizacijah, ustanavlja knjižnice ali podpira že obstoječe, prireja tečaje, razširja in razpošilja katoliško narodno časopisje,

zalaga in razširja tiskovine, prireja narodne slavnosti, gledališke predstave, izlete, zbirke, razstave, muzeje in sploh vse, kar ima namen vzbujati ter gojiti zmisel za domačijo, njen značaj, narodne navade, noše, sloge, umetnost, krajevne lepote, telovadbo, turistikto in šport.

3. Ustanavlja ali podpira šole in šolska društva.

Da pa društvo doseže svoj gmotni namen,

1. podpira po svoji moči z denarnimi sredstvi slovenske nepolitične organizacije, priredbe in naprave, časopisje in književne publikacije, ki so v zvezi z narodno izobrazbo;

2. kupuje zemljiška posestva ter jih prodaja ali daje potem Slovincem v zakup brez lastnega dobička;

3. denarno podpira socialno koristne naprave, gospodarske organizacije ustanove, mladinskovarstvena, vajeniška in dijaška podporna društva, delavske strokovne organizacije;

4. združuje slovenske gospodarske organizacije in ustanavlja vse vrste denarne zavode, banke in podobne kreditne naprave;

5. vodi kataster o posestnem stanju slovenskih zemljiških posestnikov, trgovcev in obrtnikov;

6. zalaga in razpečava razno blago v društvene svrhe.

Pridobivanje denarnih sredstev.

Denarna sredstva društva se zbirajo iz

1. prispevkov društvenikov;

2. daril, volil in podpor;

3. z oblastvenim dovoljenjem prirejenih nabiranj;

4. dohodkov društvenih ali v njegovo korist prirejenih vesellic, gledaliških predstav, predavanj, razstav in publikacij;

5. dohodkov društvenih podjetij, zasnovanih v društvene namene;

6. iz dobička pri razpečanem blagu.

Člani.

Društveni člani so

1. ustanovni, ki plačajo vsaj 200 K naenkrat ali pa vsaj v štirih obrokih tekom enega leta;

2. redni, ki plačujejo vsaj 1 K na leto, najmanj 10 K pa, če so društva, oziroma pravne osebe;

3. mladina do 24. leta starosti in podporni člani, ki plačujejo vsaj 50 vin. na leto.

Člani društva so moški, ženske in pravne osebe. Tisti, ki hočejo postati člani, se oglasijo ali pri društvenem vodstvu ali pri podružnici svojega okraja: društveno vodstvo ali pa podružnični odbor sme odkloniti kogarkoli, ki hoče postati član, ne da bi mu bilo treba povedati vzrok. Društvo se ustanovi, kadar pristopi najmanj 20 članov.

Upraviteljstvo.

Društvo je v svrhu upravljanja lastnih poslov organizirano sledeče:

1. društveno vodstvo z društvenim odborom in veliko skupščino;

2. podružnice s podružničnim odborom in občnim zborom;

3. nadzorništvo;

4. razsodišče.

Podružnice.

Podružnica se lahko ustanovi povsod tam, kjer pristopi društvu najmanj 20 članov. Navadno imej vsak kraj eno podružnico, v večjem mestu jih je lahko več; več sosednjih manjših krajev ima lahko eno samo podružnico.

Podružnični odbor.

Podružnica izvoli izmed svojih članov predsednika, tajnika, blagajnika in enega odbornika. Če med poslovnim letom kdo od odbora izstopi, si odbor sam do prihodnjega občnega zbora izvoli namestnika iz podružničnih članov. Odbor se ima ravnati po poslovniku, ki ga zanj izdela društveno vodstvo.

Podružničnega odbora pravice in dolžnosti.

Podružnični odbor

1. sprejema člane;

2. pobira njih doneske in jih redno pošilja vodstvu;

3. posreduje med društvenimi člani in društvenim vodstvom;

4. organizuje priredbe in naprave izobraževalnega, agitatoričnega, informativnega in zabavnega značaja, ki služijo narodno-obrambnim smotrom društva. Vendar pa se mora o važnejših stvareh domeniti preje z društvenim vodstvom.

Podružnični odbor je sklepčen, če so prisotni trije člani, kateri odločujejo z nadpolovično večino.

Celotna pravila še priobčimo; za danes kličemo: **Pristopajte k »Slovenski Straži«, ustanovljajte povsod podružnice »Slovenske Straže«!**

Pesem obmejnih Slovencev.

Kvišku zdaj, slovenski rod,
vzdigni se povsod, povsod!
Hiti bratom na pomoč,
ko jih boj obdaja vršč.
Vsak junaka se pokaži,
na noge k obmejni straži!

Mala četa krvavi,
naše meje še drži.
Meči padajo iz rok,
ranjenih se čuje stok.
A sovrag še bolj pritiska,
zmagovalno poje, vriska.

Kot potres gré ta navál,
poka zid iz samih skal.
Matere beže čez prag,
pleni deco jim sovrag.
V sužnje jih pojaničari,
z njimi spet na nas udari.

Prek obmejnih razvalin
tudi vam preti pogin.
Naj pomaga bratu brat,
kličemo vam tisočkrat.
Kdor podpira v stiski brata
sebi le zastraži vrata.

Mi obmejniki pogum,
čujemo od Save šum!
Triglav gleda na naš boj,
skupaj kliče národ svoj:
Kvišku zdaj k trdnjavi sprednji,
kvišku zdaj, bojevnik slednji!

Naš sklenimo bojni red,
ne odnehajmo za ped.
Ze koraka jih tisoč
sprednji straži na pomoč.
Združji ž njimi nas se četa
za sovraga dan trepeti.

Pride dan, o svetel dan,
ko bo konec naših ran,
ko bo konec naših srag,
a začetek naših zmag.
Zarja zlata se zadneva,
kmalu narod naš obseva!

Društva naš ponos!

Kdo bi ne bil vesel ob pogledu na bujno prvotajoče društveno gibanje po Slovenskem? Kdo ne bi z navdušenostjo pozdravljal te pionirje ljudske izobrazbe? Res, vzvišeno nalogo zamo-rejo vršiti naša katoliška društva, ako se zavedajo v polni meri svojega življenjskega poklica! Saj ne zadošča, da nudijo članom sredstva vsakdanje splošne izobrazbe, društva naj bodo tudi ognjišča našega narodnega življenja! Ob teh ognjiščih se naj vžge luč narodne zavesti in obudi narodna požrtvovalnost tudi v srcih onih bratov, kateri so se še doslej vzdajali nevzdrano narodni brezbriznosti in malomarnosti! Kot se vzdrami narava v prihajajoči pomladi, tako naj zaveje novo življenje med slovenskim ljudstvom, probujeno po smotrenem delovanju naših društev — našega ponosa!

Napačno pa bi bilo zadovoljiti se s probujeno narodno zavestjo, da naša društva ne pokažejo tega tudi dejanjsko! Saj se vendar tolikrat povdarja, da živimo v dobi krščanskega prepoda, v dobi, ko se pripoznava ljubezen do bližnjega kot vodilno načelo vsega delovanja. Bratje nas kličejo na pomoč, naši krvni bratje, katere je nemila usoda izročila tujemu nasilstvu. Na tisoče naših bratov ječi pod neznosno težo tujega pritiska! Celo iz Nemčije in Italije teko v naše dežele dan za dnem neizčrpilivi viri potujčevalnega kapitala. In mi? Naj li mirno gledamo obupni boj naših bratov, kojih vrste se krčijo venomer! Naj li mirno gledamo, kako se nemški kapital vedno globlje zajeda v naše narodno telo?!

Le poglejmo, s kako požrtvovalnostjo zbirajo nemška društva vinar za vinarjem, stotak za stotakom, da celo tisočake za potujčevanje svojih slovenskih sosedov. In če se nemška in druga tuja društva brez razlike toliko žrtvujejo za krivično podjetje — za potujčevanje našega ljudstva, koliko bolj in več bi morala žrtvovati naša društva, da odbijemo tuje napade in ohranimo našo last! Prilike ne manjka! Izprašajte si dobro vest, ste li vršili svojo narodno dolžnost? Mariskatero društvo mora molče ob tem vprašanju priznati, da bi bilo lahko pač več storilo kakor je. Mariskje se še ni udomačil niti najpriprostejši način narodnega dela.

Ako pomislimo, koliko društev šteje naša katoliška organizacija, koliko članov broje naše vrste, je naravnost poniževalno, da razpečamo primeroma tako malo našega narodnega blaga — narodnega koleka, naših užigalic v »korist obmejnim Slovincem«, da se je doslej tako malo prispevalo našemu »narodno-obrambnemu skladu«. Na noge torej katol. narodna društva, na noge odborniki, na noge člani za narodno delo! Razložite pomen naše »Slovenske Straže« ljudstvu, poučujte ga praktične narodne zavesti! Razvijte agitacijo za razpečevanje narodnega blaga — naših kolekov in užigalic, naše kave! Sicer je to na prvi pogled malenkost, toda pomislimo: Kamen do kamna palača!

Naša društva naj strogo pazijo, da bodo vsi člani uporabljali naše užigalice in opremljali pisma edinole z našim narodnim kolekom! Zato imej vsako društvo v zalogi primerno število narodnega koleka in užigalic! Šele tedaj bodo naši trgovci in gostilničarji prisiljeni, prodajati in rabiti naše narodno blago. Veliko več bi se tudi lahko doseglo, ako organiziramo po društvih sistematično pobiranje prostovoljnih darov. Bliža se ugodni čas za prirejanje vesellic in podobnih prireditvev. Pripravljajte se že sedaj, da bodo Vaše prireditve tem uspešnejše, čisti dobiček namenjen naši narodni obrambi, tem večji! Naj ne bode veselja, ne žalosti, da se ne bi spomnili naših bratov ob mejah vsaj z majhnim darom!

Naj se razvije vsestranska živahna tekma naših društev na narodnem polju, da bomo mogli zreti opravičeno na nje tudi kot na pionirje naše narodne obrambe!

Ljudsko štetje leta 1910.

II.

V velikonočni prilogi »Slovenca« »Narodnoobrambni vestnik« smo opozorili na važnost prihodnjega ljudskega štetja. Kakor v mnogih drugih slučajih imamo zlasti v tem oziru občudovati »avstrijsko pravničnost« nasproti nenemškim narodnostim naše države. Vse štetje je tako urejeno, da je važnost nemštva pokazana v najsijajnejši luči; nemštvo se krepi, druge narodnosti morajo umirati, to je uspeh »občevalnega jezika«. Prepričani in potrjeni po posledicah, ki jih ima ta najkrivičnejša institucija avstrijskih vlad, smemo trditi, da bi nemštvo v Avstriji nikdar ne zrastle do tolike brutalne

ošabnosti, ekspanzivnosti in političnega vpliva, ako bi se upostavilo v popis ljudstva narodnost ali materinščino mesto »občevalnega jezika«. Vpeljava »občevalnega jezika« je vzela slovenskim narodom in posebno nam Slovincem veliko mero političnega vpliva, snedla gospodarske podpore in upoštevanje od strani države, preprečila ustanovitve nebroj ljudskih šol ali pa obstoječe slovenske spremenila v popolnoma nemške ali pa utrakvistične, kar pa ni nič manjše zlo. Zgodovina te avstrijske posebnosti in zlobnosti, njen razvoj in dalekosežnost si prihranujemo za poseben članek, ker upamo, da to odkritje ne bo škodilo slovenski zaspianosti.

Tudi prihodnje ljudsko štetje bo ločilo ljudi ne po narodnosti, ampak po »občevalnem jeziku«. Sapa, ki zdaj piha iz Dunaja, nam gotovo ne prinese pravične izpremembe. Nahajamo se v najhujši nevarnosti: pravičnost ali vsaj čista človečnosti od strani upravnih oblasti je v obmejnih krajih vedno manj, nemška požrešnost in lakomnost od kraja do kraja, od leta do leta večja in nasilnejša. Ker zakon in ministrski ukaz ne varujeta naše narodnosti, jo moramo brezobzirno braniti sami.

Slovenske občine, slovenski izobraženci, Slovenci brez razlike stanu, kmet, delavec, obrtnik, gospod, vstanite vsi in branite!

Ali morejo obmejne občine braniti slovenski značaj in jezik svojega kraja. Pri ljudskem štetju samem malo. § 23. predpisov zakona o ljudskem štetju z dne 29. marca leta 1869, d. z. št. 67, je dajal občinam pravico, da so same imenovale popisovalnega komisarja, najvažnejši faktor pri ljudskem štetju. Ministrski ukaz iz leta 1880 je občinam to pravico vzel, sedaj imenuje popisovalnega komisarja okrajno glavarstvo. Kakšne osebe so bile na Štajerskem, Koroškem in Primorskem imenovane za to delo, nam jasno povedo rezultati zadnjih ljudskih štetij. Ne samo nekaj stotin, na tisoče in desetstisoče Slovencev je bilo pokopanih v teh podatkih. Zato slovenske občine, protestirajte pri okrajnem glavarstvu in deželni vladi proti popisovalnim komisarjem, ako bodele imele samo najmanjšo sumnjo o njegovi nepristranosti. V zvezi in s pomočjo domačih društev in izobražencev lahko mnogo storite, da ljudstvo poučite o važnosti ljudskega štetja in nevarnosti, ki preti našemu narodu. Poskrbite, da bo ljudstvo poučeno, kako se ima popisovalni komisar obnašati pri zapisovanju. Komisar mora zapisavati po ustni izjavi rodbinskega glavarja, tako pravi § 23. predpisov zakona o ljudskem štetju. Kar rodbinski glavar reče, to mora komisar zapisati. Komisar ne sme delati zavilih vprašanj, da bi priproste ljudi premotil, da se izjavijo za kak drugi občevalen jezik, kakor ga jim je dala mati. Zavijanju in raznim vplivom od strani komisarja se lahko vsak ustavi, kajti ukaz ministrstva za notranje zadeve z dne 25. avgusta leta 1900 pravi: »Da se po istini (resnično izve), katerega teh jezikov je označiti za občevalni jezik, naj popisovalni komisar vpraša rodbinskega glavarja in naj se ogiba vsake zmote s tem, kako vpraša in pa vpliva na odgovor na to vprašanje.« Proti samolastnemu izpreminjanju ustnih izjav od strani komisarja naj se vloži takoj pritožba na okrajno glavarstvo.

Ravno v tem slučaju bi naše občine veliko storile. Dobro bi bilo, da se izbere v občini zanesljiva oseba, morda občinski tajnik ali kak drugi mož, ki pazi na komisarjevo delo in gre ljudem potem na roko, da jim svetuje glede pritožbe. Omenjeni ministrski ukaz sicer daje nekoliko brambe našim pravicam, toda le tedaj, ako ga izrabimo do skrajnosti. Poučite ljudstvo! Ugodna prilika, da v nevarnosti vzbudite v ljudstvu narodno zavednost in odločnost. Povejte ljudstvu, da mora komisar polo izpolniti vpričo posameznega rodbinskega glavarja. Pred očmi posameznika naj se vse zapiše; če ni komisar zapisal v oddelek »Občevalni jezik« v 13. stolpu tistega, kar si mu sam izjavil, recimo slovenski, tedaj ne podpisati popisovalne pole in najboljšje je, da po občinskem uradu naznanijo okrajno glavarstvu. Važen je tudi § 26. predpisov zakona o ljudskem štetju, ki določa: »O vsakem kraju se iz zapisnic (te so v rabi v mestih. Op. poročil), ali kjer se te ne rabijo, iz naznanilnic in krajevnih pregledov sestavi števna knjiga, ki se hrani pri politični oblasti. Iz teh knjig se celo v uradno uporabo ne smejo jemati posamezne pole, ampak samo potrjeni prepisi. Predstojnik oblasti sme tudi zasebnim osebam dovoliti upogled v te števne knjige, to pa s previdnostjo, ki je potrebna iz službenih ozirov. Naznanila glede zapazanih neresničnosti ali izpustkov se

morajo takoj preiskati, in če so resnične, je takoj narediti potrebne popravke in opombe k knjigi.« Izrabimo majhno pomoč, ki nam jo nudi ta paragraf, dosledno in brezobzirno v vseh slučajih. Opozarjamo na to zlasti našo inteligenco in organizacije po mestih z lastnim statutom, seveda nič manj tudi občinske urade in naše ljudi po deželi.

V mestih je paziti na hišne gospodarje. Zgodilo se je, da je hišni gospodar dal svojim strankam naznanilnice, v katerih je bil 13. stolpec: »Občevalni jezik« že izpolnjen z besedo: deutsch. Tega gospodar ne sme storiti, zato vrnite take naznanilnice brez odloga. Naznanilnico mora popolno izpolniti samo stanovanjska stranka. Kaj pa z našimi posli pri nemških gospodarjih, z vajenci in učenci pri obrtnikih, kako bo s trgovskimi uslužbenci? Njihov gospodar mora delati v soprazumu z njimi, samolastno nikdar. Stanovanjski najemnik mora istotako sporazumno delati s svojimi podnajemniki in posteljaši. Po vzgledu čeških poslancev in političnih organizacij naj se tudi naši obrnejo na deželne vlade in namestništva, da zabičajo tozadevnim faktorjem, da opuste vsak pritisk na naše ljudi. To je narodna dolžnost v teh sovražnih časih. In kar je glavno. Rešili bomo stotine graških, celovških, mariborskih, ptujskih, celjskih, tržaških in gorških Slovencev le takrat, ako bomo imeli natančno v evidenci vse Slovence in pa krivičnosti pri popisovanju. Za vsak slučaj gre, za enega Slovence se je treba boriti. Tu je delo za naše organizacije v dotičnih mestih. Pripravite tistega, ki trpi, ali pa njegovega pooblaščenca, da zahteva upogled v naznanilnico, in popravek. Isto velja za deželo. Zahtevajte vpogled pri glavarstvu. Nasprotovanj bo dovolj, kajti politične oblasti se bodo izgovarjale na besede § 23. predpisov: »to pa s previdnostjo, ki je potrebna iz službenih ozirov«. Če se vpogled ne dovoli, pritožite se na višje mesto, za vas pa govori takoj naslednji stavek istega paragrafa: »Naznanila glede zapazanih neresničnosti ali izpustkov se morajo takoj preiskati in če so neresnične, je takoj narediti potrebne popravke in opombe k knjigi«, nadalje § 30.: »Kdor se izogne štetju ali pa poda neresnične podatke, ali ne izvrši kake v teh predpisih obstoječe dolžnosti, ga ima pristojna oblast po uvaževanju okolnosti kaznovati v korist občinskega ubožnega zaklada z globo 2 do 40 K, in če ne more plačati, z zaporom do največ štiri dni.«

× × ×

To je glavno orožje proti nevarnosti. Rešitev je samo v odločnosti in brezobzirnosti. Prisiljeni smo v to. Zato kličemo našim občinam in narodnoobrambnim delavcem: Branite narod v nevarnosti! Vsak, tudi zadnji Slovenec je vreden in potreben pomoči vseh!

Ponemčevalni načrt Nemcev za slovenski del koroške dežele.

Od kar izhajajo slovenski listi na Koroškem, še menda ni izšlo številke, ki bi ne imela članka ali dopisa, opisujočega žalostne narodne razmere koroških Slovencev ali slikajočega vedno bolj prodirajočo germanizacijo v slovenskem delu dežele. A ne samo koroški listi, tudi časniki drugih slovenskih dežel so opisovali in še opisujejo boje koroških Slovencev proti ponemčevanju in imeli bi lahko že debele knjige, ki bi opisovale narodnostni boj, ako bi zbrali vse material, kar se ga je tekom časa nagomladilo po slovenskem časopisu. Ako bi bilo sledilo pisanim besedam primerno število dejanj, bi morebiti imeli manj prilike, s pesimističnimi očmi gledati na neuspehe našega boja proti sovragom in z boljšim upom bi mogli zreti v bodočnost. Ker se je nasprotnik združil v močne organizacije, da s temi prekoslejš doseže zaželjeni cilj, so mu tudi koroški Slovenci odgovorili z enakim sredstvom; tudi ti so se organizirali v mnogovrstne organizacije, da bi z združenimi močmi lažje odbijali naval in branili svojo skromno posest, ali radi skromnih sredstev in moči so se morali umikati bolj in bolj, in dandanes je stanje skoro obupno, če le površno pregledamo, kako so se zaježili Nemci tekom časa v slovenske kraje, kako so ponemčili že tudi kraje, ki ležijo v ozemlju, kjer stanujejo Slovenci še kompaktno.

Znano je, da je bilo mesto Celovec v sredini preteklega stoletja še do polovice slovensko in tudi okolica je bila še popolnoma slovenska. Tekom polstoletja pa se je s pomočjo nemškega šolstva okolica ponemčila in tudi Celovec je postal sicer šele umetno nemško mesto, kjer gospoduje klika najzagrizenejših nemško-nacionalcev. Ko se je

ponemčila celovška okolica, se je pomaknila narodna meja pri Celovcu dalje proti jugu. Kraji severno od Celovca kakor Gospa Sveta, Krnski Grad, Blatograd itd. spadajo sedaj že k čisto ponemčenim krajem. Proces, ki se je tako rapidno vršil v drugi polovici preteklega stoletja v omenjenih krajih, je sedaj v najlepšem toku na jugu od Celovca in v okolici Vrbskega jezera. Borovlje so že močno ponemčene in tudi Zihpolje, ki leži med Celovcem in Borovljami, so že tako potujčene, da je samo še vprašanje časa, samo nekaj let je še potreba čakati in vsi kraji od Celovca do Borovelj bodo ponemčeni in zveza med rožanskimi in spodnekoroškimi Slovenci bo pretrgana in gospod poslanec Dobernig bo, če bo še živel, mogel mirno reči: Koroški Slovenci nimajo kompaktne ozemlja. To je prvi del načrta, po katerem delajo Nemci z vso silo, z vsemi sredstvi in žal, da s tako lepimi uspehi. Največ dosežajo tukaj s šolstvom, razen tega vpliva tudi bližina mesta in živahen promet, ki se je razvil tukaj, odkar veže Celovec in Rož železnica. Tudi severno obrežje Vrbskega jezera leze vidno v nemško posest. Kriva Vrba, Poreče, Vrba so že skoro popolnoma ponemčene vasi; tudi tukaj je glavni faktor ponemčevanja šola, v drugi vrsti pa tujski promet. V letovišča prihajajo semkaj po večini Nemci, ki pospešujejo nemški živelj. Posestniki vil, gostilen in hotelov so sami Nemci, ker Slovenci nimajo nobenega podjetnega duha in ne umejo izkoristiti tujskega prometa. To vse seveda vsled pomanjkanja izobrazbe, vsled pomanjkanja slovenskih šol.

Od Vrbskega jezera naprej proti zahodu prehajajo slovenski kraji pod ponemčevalni vpliv Beljaka. Beljak se je pričel v zadnjem času jako hitro razvijati. Postal je nekako središče važnih prometnih prog in vsled tega se hitro razvija.

Toda čimbolj se razvija to mesto, ki je ravnotako zagrizeno nemško-nacionalno kakor Celovec, tembolj to vpliva na slovensko okolico in tem hitreje se bo ponemčila. Meja Kranjske ni daleč na jugu, slovenske občine v okolici so deloma že v nemških rokah in tako je tudi tukaj samo še vprašanje časa, da se raztegne nemštvo do kranjske meje in loči zilske in rožanske Slovence. To je drugi del načrta, po katerem ponemčujejo Nemci Koroško. Ako se jim ta hitro posreči, tvorijo kakor zilski tako tudi rožanski Slovenci samo še večje jezikovne otoke v nemškem ozemlju. In kakšne so razmere Slovencev v Rožu samem, nas pouči najboljši članek v »Miru« od 18. decembra 1909. leta. Kako se Nemci zaletavajo v zilsko dolino, nas poučijo škandali, ki so se vršili ob priliki otvoritve brnškega tamburaškega doma. Kažejo nam, da hočejo Nemci z največjo surovostjo in z vsemi sredstvi uničiti vsak pojav slovenskega življa. Na to ločitev posameznih delov slovenskega dela dežele delajo Nemci z največjo mrzličnostjo, dobro vedoči, da jim bo delo, ko enkrat uresničijo to delitev, lahko. Treba bo samo nekoliko krepkeje zadržati vrvi, ki jo vržejo s tem rožanskemu in zilskemu Slovincu okoli vratu in uničena sta.

Tudi v sredini slovenskega ozemlja imajo Nemci povsod svoje postojanke, takozvane nemške otoke. V zilski dolini so trgi Trbiž in Podklošter in nekatere večje vasi že prava pravcata gnezda slovenskih renegatov; v Rožni dolini se ponašajo z nemštvom Rožek, Bistrica in Borovlje, žalibog tudi že drugi kraji, od katerih bi človek ne pričakoval. Kakor Št. Jakob, Podgorje, Sveče, Svetna vas so zasejane z ljuliko renegatstva. Povsod v teh krajih podpirajo Nemci z vnmemo nemčurje in jim oznanjajo svoj evangelij, z drugimi besedami oni kalijo narodni mir, česar dolžijo potem Slovence, ki branijo edino svoje pravice in svojo last.

Nekoliko boljše je še v Spodnji Koroški, ali tudi tukaj imajo Nemci že svoj določen načrt in svoje postojanke in prav lahko spoznamo, na kak način hočejo tudi ta kraj razdeliti, da bodo imeli lažje delo s posameznimi kosovi. — Ob štajerski meji je prva postojanka nemštva Spodnji Dravograd. Spodnji Dravograd in Lahod nekoliko severno oklepata Slovence, ki stanujejo ob Dravi, v Črnečah in Libeličah. Druga črta pelje od Spod. Dravograda po meški dolini, kjer imajo Nemci že močne postojanke kakor Gutštajn, Prevalje, Možica in Črna. To so nemški jezikovni otoki, ki ponemčujejo s svojimi popolnimi nemškimi šolami otroke slovenskih kmetov. Druga proga je Velikovec, Sinčavas, Dobrlavas, Miklavčevo in Železna Kaplja. Tudi ti kraji vsebujejo vse polno zagrizenih renegatov, katere podpirata Südmarka in Schulverein. Bolj samotna nemška, oziroma nem-

čurska jezikovna otoka sta Pliberk in Grabštajn. Grabštajn pa spada že pod vpliv celovškega mesta in ima sam tudi močan vpliv na okoliške kraje. Močno okuženi kraji v bližini Grabštajna so: Pokrče, Tinje, Kamen, Galicija in Radiše. V vseh navedenih krajih imajo Nemci svoje postojanke. In če splošno pregledamo načrt, po katerem ponemčujejo slovenski del dežele, opazimo, da hočejo v prvi vrsti razkosati Slovence v posamične dele, vmes pa krepijo na vso moč nemški živelj v takozvanih jezikovnih otokih. Iz tega pregleda izprevidimo tudi, kje je nevarnost nazvečja, kje je treba najprej pomagati, da se nam še ohrani, kar se nam še da. Treba je pomoči na premnogih krajih in vsakem oziru. Največja potreba je narodno šolstvo, katerega pomanjkanje je vir vsemu žalostnemu položaju, za tem sledi potreba gospodarske organizacije, okrepitev kmetkega stanu. Treba je tudi podpirati domačo trgovino in obrt in povdarjati vedno in vedno geslo »svoji k svojim«. Dela je torej ogromno, da, vse delo, kar ga je potreba na Koroškem izvršiti, je delo v prvi vrsti za ohranitev naroda pred ponemčenjem.

Pomoč obmejnim bratom!

DAROV!

609. Mohorjani v Zužemberku 20 K.
610. Posojilnica Loški potok na Tabru 20 K.
611. Zbirka dr. Preklét-Bémec, zdravnik, Braslovče, in sicer: Devvot-najšek Jože in Alojzij Musi 4 K 28 h; dr. Fermonka, živinozdravnik, 3 K; Rajtguzl koncert (solo Vogrinc) 5 K 46 h; Občni zbor posojilnice 2 K 70 h; Koroški mizar 5 K; Bémec 3 K 56 h; skupaj 24 K.
- 612, 613, 614. Javno predavanje o Halleyjevem kometu preč. g. kanonika Sušnika v »Unionu« 60 K 2 h.
615. Janez Sajovic, stolni prošt v Ljubljani, 20 K.
616. Dr. Ivan Svetina, c. kr. gimnazijski profesor in katehet v Ljubljani, 20 K.
617. Josip Potokar, župnik v Tržiču, Gorenjsko, 20 K.
618. Posojilnica Loški potok na Tabru 20 K.
619. Mariborski bogoslovci 20 K.
620. Simon Žužek, župnik v Vodica na Kranjskem, 20 K.
621. Ignacij Šalehar v Kandiji pri Novem mestu 20 K.
622. Pevski klub katol. izobraževalnega društva na Colu 20 K.
623. Andrej Wieser, dekan, Gosposveta, Koroško, 20 K.
624. Štefan Jenko v Podgrajah, p. Ilir. Bistrica, 20 K.
625. Franc Gerec, Pišce, Štajersko, 20 K.
626. Mohorjani in J. Berlič, Boh. Srednjavas, 20 K.
627. Martin Dimnik, kaplan, Hinje, p. Zužemberk, 20 K.
- 628, 629, 630. Franc Zorko v Ljubljani, 70 K.
- 631, 632. Ivan Karlin, župnik v pok. v Škofji Loki, 50 K.
633. Nabrati duhovniki trnovske dekanije, Notranjsko, 20 K.
634. Matej Ražun, župnik v Št. Jakobu v Rožu, Koroško, 20 K.
635. Izobraževalno slovensko društvo v Vel. Zabljah, Goriško, 21 K.
- 636, 637. Mih. Barbo, župnik, in Mohorjani v Smledniku 40 K.
638. Anton Podvinski, župnik, Remšnik, 20 K.
639. Franc Rajčević, župnik, Grahovo pri Cerknici, Notranjsko, 20 K.
640. Matija Silla, dekan v Tomaju, Goriško, 20 K.
641. Janez Vidovič, stolni kanonik in kancelar v Celovcu, 20 K.
642. Anton Zupančič, profesor bogoslovja v Ljubljani, 20 K.
643. Zbrani pri veselici 10. aprila v Borovnici 20 K 40 h.
644. Ivan Drašler, Dole - Borovnica, 20 K.
645. Borovničani 20 K.
- 646, 647, 648. Mesto venca svojem umrlemu ljubljencu Antonu Medvedu slov. katol. narodno dijaštvo ljubljansko 71 K.
- 649, 650. Člani slov. katol. akad. društva »Danica« 40 K.
651. Mohorjani stolne župnije Ljubljana, 20 K.
652. Mohorjani v Kamniku, 20 K.
653. Ivan Stibilj ob priliki blagoslovljenja nove žage v Renčah pri Gorici 20 K.
654. Ivan in Cilka Štrcin, Komenda, ob priliki najine poroke, 20 K.
655. Zarjani v Gradcu, 20 K.
- 656, 657. Čisti dobiček od predavanja č. g. Sušnika v Novem mes-u, 40 K.
658. Jernej Vurkeljc, župnik, Dobje, Štajersko, 20 K.

659. J. Hafner v Škofji Loki nabral na Krevsovem ženitovanju 20 K.
660. 661, 662, 663, 664. Odvetniška pisarna dr. Pegan v neki kazenski zadevi plača nekdo 100 K.
665. Ostanek predavanja gospo. dr. Jeršeta 25 K 66 vin.
666. 667. Dekliška Marijina družba v Gorjah o bpriliki duhovnih vaj 40 K.

Nadalje so darovali:

Dr. Avgust Levičnik, zdravnik v Ljubljani, 10 K. — Jos. Rudl, kaplan, Sveče v Rožu, 7 K 80 h. — A. Šimenec, župnik v pok., Dol pri Ljubljani, 10 K. — Dr. Julij Dereani, Kamnik, 10 K. — Ivan Kos v Borovnici 5 K. — Matija Justin, Lesce, Gorenjsko, 2 K. — Ivan Ferjan, Jesenice, 3 K. — Katol. slov. izobr. društvo v Podbrezjah 4 K 60 h. — Mat. Križman, Ribnica, 6 K 50 h. — Avgust Kos, Ivan Kolesnik v Krškem 1 K. — Friderik Kukovič, Dobrna, 2 K. — Tomaž Kajdič, stolni kanonik, Ljubljana, 5 K. — Valentin Mörtl, Borovlje, 2 K. — Maks Mastnak, dež. bolnišnica, 2 K. — J. Pregelj, Schärding, Zgor. Avstrijsko, 10 K. — Matija Frece, župnik v p., Petrovče, Štajersko, 10 K. — Vesela družba v »Unionu« 2 K. — Vesela družba pri Flegarju, 6 K. — Franc Zajc, nadzornik dež. naklade v Ljubljani, 5 K. — A. Čebulj, Jesenice, Gorenjsko, 5 K. — Franc Juvan, župnik v pok., Sv. Križ nad Jesenicami, 5 K. — Neimenovan št. Vid pri Zatični 5 K. — Matevž Jereb, župnik v pok. na Primskovem pri Kranju 6 K. — Leopold Kahsl, kapl., p. Rekarjavas, Zgor. Koroško, 4 K. — Anton Simčič, dež. uradnik v Ljubljani, 2 K. — Avg. Žigon, Šibenik, 2 K. — Andrej Ažman, Postojna, 2 K. — Franc Cerar, Stob-Domžale, 2 K. — Fr. Boncelj, župnik v pok., Železnike, Gorenjsko, 2 K. — Ivan Golihleb, trgovec, Polzela, 1 K. — Dr. Ivan Janežič, sem. prof. v Ljubljani, 10 K. — T. Pavšlar, valjični mlin, Kranj, 10 K. — M. Ulčnik, župnik v Doliču, 10 K. — Fr. Lom, župnik, Sv. Peter na Kronske gori, Meža ob Dravi, 10 K. — Jakob Lebar v Črmošnjicah, 3 K 20 h. — Ivan Soukup v Stari Oselici, 5 K. — L. Rebolj, Kranj, 5 K 4 h. — Fran Javšovec, superior v Celju, 10 K. — Neimenovana oseba iz Amerike 2 K. — Stefan Terškan, Prečna-Novost, 1 K 50 h. — Franc Lenger, Žiri, 18 K. — Franc Zdobšek, župnik, St. Jurij ob Taboru, 10 K. — Jurij Dernovšek, župnik v pok., Zalag pri Komendi, 5 K. — Gospa Roza 1 K in Anton Mrkun 1 K. — Ciril Goričan, Rabelj, Koroško, 5 K. — Župnik Žužembreg 5 K. — Fr. Kepec, župnik na Česnjicah, 9 kron. — Janez Kepec, kaplan v Selcih, 5 K. — M. Poč v Kamniku 2 K. — Kovačič, župnik, Podmelec, in Kolavčič, župnik v Solkanu, 5 K. — Ivan Lovšin, kaplan v Moravčah, 10 K. — Alojzij Cilenšek, župnik v Poljčanah, 6 K. — G. C. v Črnomlju 3 K 50 h. — Jožef Kikelj, Boh. Bistrica, 3 K. — Andrej Kečec, župnik, Stopce, Štajersko, 5 K. — Anton Kocijancič, župnik, Mirna, Dolenjsko, 5 K. — M. Režek, kaplan, Bloke, 2 K. — Iv. Trojar na Bledu 2 K. — Franjo Možina, Rudolfovo, 2 K. — Tomaž Potočnik, župnik, Breznica, 2 K. — Marija Tschemainigg, Eberstein, Koroško, 1 K 50 h. — Friderik Repolnik, št. Vid nad Vald, Štajersko, 5 K. — Nabrano v Komendi v majhni veseli družbi ob priliki, ko se je eden kot fant poslavljaj, 10 K. — Nabrano na svatbi na Pokojišču 10 K. — Lj. Jenko, župnik v p., Skaručna 5 K. — Marija Zupancič, Ljubljana, 2 K. — Rupert Rostohar 50 vinarjev, Albin Potokar 20 vinarjev in Ivan Lončar, Novomesto, 2 K. Ivanka Švigelj, Ljubljana, 5 K. — E. Drčar, Smartno pri Litiji 2 K. — Neimenovan v št. Petreu na Krasu 5 K. — M. Humek, nadučitelj v Bohinjski Bistrici 2 K. — Martin Knez, Ljubljana, 5 K. — Val. Jakelj, župnik, Lahovec, p. Komenda, 2 K. — Andrej Pipan, župnik v p., St. Vid pri Zatični 1 K. — Valentin Jereb, župni upravitelj, Sv. Martin pri Labinu, Istra, 10 K. — Ign. Leban, župnik, Batuje, 2 K. — Ivan Kunčič, Srpencia, Goriška, 5 K. — Jožef Ovčjak, Kranj, 2 K. — Fran Hummar, Mönchkirchen, 2 K. — Mohorjani v Šturiji 6 K 60 vin. — Josip Dekort 3 K. — Kotredež, Zagorje ob Savi, 2 K. — Josip Jeglič, Podbrezje, 5 K. — Matija Kelemina, št. Ilj v Slovenskih Goricah 3 K. — Valentin Kalan, Spodnja Šiška, 1 K. — Tomaž Rožnik, Selca, 5 K. — Anton Dolinar, župnik v Lučinah, 3 K. — Fran Lesar, Smartno pod Smarno goro, 5 K. — Josip Lavrič, župnik v Logatcu, 5 K. — J. Senekovič, Studenci pri Mariboru, 5 K. — Ivan Konda, gostilničar v Metliki, 3 K 30 v. — Mihael Saje, župnik v Stangi 3 K. — Ivan Sekol v Vogrčah pri Pliberku, Koroško, 3 K. — Karol Jaklič, župnik, Prežganje, p. Litija, 5 K. — Vid Jaženkovič 5 K. — Josip Bambič, kaplan, Polhov gradec, 5 K. — Franc Korbar, št. Peter na Krasu, 5 K. Gašper Čarman, Škofja

loka, 10 K. — Osmošolec radi izgubljenih stave o formuli z volumen »Pyramidenstumpf« 1 K. — Jožef Zagar, župnik v Pečah, p. Vače 10 K. — Fr. Vrhovšek, župnik v Dolenji vasi pri Ribnici, 5 K. — Friderik in Matilda Horvat, Sv. Lovrenc nad Mariborom, 8 K. — Jernej Skubic, Sv. Lovrenc nad Mariborom, 3 K. — Ig. Mrcina posestnik in gostilničar, Zgornji Kašelj, 2 kroni. — Fran Stubec, kaplan, Sveti Miklavž pri Ormožu, 2 kroni. — D. Jamar, Ljubljana, 2 vinarja. — Fr. Rebolj, Krka, 2 K. — Jan Selij, Ljubljana, 10 K. — Anton Šifrar, kaplan, Senožeče, 2 K. — Rozina Habe, Goče nad Vipavo, 2 K. — Martin Poljanšek, Laze v Zg. Tuhinju, 1 K 30 vinarjev. — Andrej Furlan, župnik, Sv. Križ pri Trstu, 5 K. — Neimenovan, Ljubljana, 1 K. — Ivan Novak, trgovec in poštar, Dole pri Litiji, 5 K. — Valentin Kajdič, Mengeš, 2 K. — Josip Brulc, št. Jernej, 2 K. — Fr. Golob, Semič, 3 vinarje. — R. Logar, Pregarje, 5 K. — Alojzij Rudolf, Čatež ob Savi, 5 K. — Ferd. Pšunder, vikar, Ptuj, 5 K. — Dom. Janež, Studeno, 1 K. — Miha Koželj, župnik v p., Kamnik, 2 K. — Janez Pfajfar, župnik v Javorjah nad Škofjo Loko, 10 K. — Ivan Bergant, Stara Loka, 2 K. — Jožef Kolarič, župnik, Šmartina na Paki, 5 K. — Franc Sink, Staraloka, 5 K. — Mohorjani v Vuhredu, Štajersko, 3 K 50 v. — Mervež Janez, župnik v St. Rupertu, 10 K. — Ciril Sedej, stud. iur., Grahovo ob Bači, Goriško, po neki zmagi, 8 K. — Janez Bergant, Suhadole, 1 K. — Edvard Janček, župnik, Rimske toplice, 4 K. — Hranilnica in posojilnica v Česnjici pri Železnikih, 15 K. — Franc Tesnar, Ljubljana, 2 K. — Jožef Hedenig, Golšovo, Koroško, 2 K. — Kurat v deželni bolnici v Ljubljani 10 K. — Valentin Tome, Šmihel pri Novem mestu, 4 K. — Josip Rogman, Černeče, p. Meža ob Dravi, 2 K. — Katoliško izobraževalno društvo na Brdu 5 K. — Franc Žilčar, Setjur, nabral na gostiji Martina iz Grobelnega, 2 K. — Janez Prevodnik, Škofja loka, 5 K. — Janez Nnekdo, v Kotu, 10 K. — Jurij Rozman, župnik, Kovor, 4 K. — Matej Rihar, dekan Šmartno pri Litiji, 2 K. — Neimenovana v Ljubljani 3 K. — Peter Režek, župnik v p. v Litiji, 5 K. — Franc Janežič, deželni kurjač, povodom definitivnega imenovanja 5 K. — Hranilnica in posojilnica v Braslovčah 15 K. — Radovan Strnad, c. kr. davčni vodja, Ilirska Bistrica, 2 K. — Anton Zavodnik, organist, Kranjska gora, 2 K. — Gostilna Kosiček v Rudolfovo 2 K 20 vin. — Peter Serajnik v Blačah, Zilska dolina, 5 K. — Franc Peternel v Žireh na veselici 2 K 40 vin. — Alojzij Šribar, št. Peter v S. dol., 10 K. — Karol Čuk, kaplan na Jesenicah, 2 K. — Neimenovan 6 znamk po 10 vin.

× × ×

Nabirajte večje ali manjše vsote za brate ob slovenskih mejah pri vsaki priliki: v veselih družbah, porokah, pri izletih, igrah, kupčijah, spominjajte se narodno-obrambnega dela tudi pri žalostnih dogodkih, pri smrti svojih dragih in v svojih oporokah. Posojilnice, županstva, društva, posamezniki, družine, omizja, pridružite se darovalcem po 20 K!

Opozorite na položnice Svoje prijatelje in znance. Porabite hitro vse položnice, da v prihodnji številki »Narodno-obrambni Vestnik« izkažemo mnogo darov. Hitimo bratom z dejanjmi na pomoč!

× × ×

VI. izkaz

za »Obrambni sklad« darovanih rabljenih poštinskih znamk.

Doposlali so do 4. maja različne rabljene pisemske znamke:

121. Ignacij Gorenc, ekonom tvrde P. Majdič, Jarše p. Mengeš, 6000. — 122. Franc Lah, Središče, 1502. — 123. Jerica Hudovernikova v Dovjem 250. — 124. Iv. Zabavnik, mestni cerkv., Škofja Loka, 310. — 125. D. Ukmar in P. Semec, dijaka, 1000. — 126. Fran Hoenigman, župnik na Brezovici, 798. — 127. Julka Zdešarjeva, Horjul, 2773. — 128. Marija Potokar, Račje Selo, Trebnje, 50. — 129. Ivan Appe, Kandija, 120. — 130. Ivan Majhen, pošt. ofic., 187. — 131. Neimenovan, Ljubljana, 230. — 132. Kersnik-Rottar, Pevma, 2070. — 133. Ivo Pirc, gimnazijški dijak, 6144. — 134. Trškan Ivana, Tomačevo pri Ljubljani, 105. — 135. Alojzija Naberjog, vas Podgrič nad Vipavo, 100. — 136. Jos. Šetinc, Sv. Lenart p. Brežicah, 400. — 137. Anton Adamič, Graben, 110. — 138. Tomo Malle 353 in Cvetko Lapuš 113, Podinja vas, 466. — 139. Neimenovan 576. — 140. Josipina Tome, Moravče, 1000. — 141. Terezija Sežun, prodajalka v Ložu, 400. — 142. Kunsteijl, kmetijsko društvo v Gorjah 434. — 143. Ana Legat, Dovje, 4200. — 144. Angela Rogelj, Trst, 11.200. — 145. Ivan

Drašler, trgovec, Dole-Borovnica, 450. — 146. V. Paulus, župnik v Izlakah, 300. — 147. Veronika Stingl, št. Ilj v Slov. goricah, 205. — 148. Francka Jelen, Senožeče, 4000. — 149. Jos. Kosec, župnik, Kamenje, 1400. — 150. Po g. Martinu Jurhar, kaplanu, Konjice, poslali: Marija Suskof, Vida dr. Rudolfova, Šolski otroci, 2000. — 151. Orehek Ana, D. M. v Polju, 200. — 152. Jožefa Golja, Sv. Lucija, 51. — 153. Marija Urh, Hrib, Kamnik, 150. — 154. Neimenovan, Polhov Gradec, 270. — 155. Marija Klemen, Planina, Vipava, 607. — 156. Josip Selan, Ljubljana, Katol. tiskarna, 500. — 157. Ivan Vrhovec, uradnik »Gospodarske zveze«, 500. — 158. Karol Kerševan, uradnik, Aleksandrija, Eg., 660. — 168. Županstvo občine Kriška vas, 100. — 169. J. Bezljaj, Pulj, 200. — 170. Mici Zeichen, Celovec, 15.120. — 180. J. Trpin, župnik, Mošnje, 1186. — 181. Radamovič Angela, Trbovlje, 206. — 182. Ivan Fatur, Rakek, 1300. — 183. Neimenovan 200. — 184. Lovrenc Borštnik, City, Pa., Amerika, 58. — 185. Paula Kregar, Ljubljana, 1312. — 186. Beba in Janko Lončarič, Ljubljana, 84. — 187. Neimenovan 460. — 188. Karla pl. Reya v Kozani pri Gorici 225. — 189. Supanz Uršula, Trst, 390. — 190. Leni Rojnik, Braslovče, 1558. — Skupaj 74.108. — Vseh do danes prejetih znamk pa je 258.251.

× × ×

Ponovno prosimo vse cenjene nabiralke in nabiralce, da pošiljate dovolj frankirajo, ker moramo vedno kazeti plačevati. Na pošiljate naj se vedno zapiše »Vzorec brez vrednosti« ter pusti ista na pošti pretehtati.

Pohvalno moramo omeniti, da se je nabralo do danes že čez en četrtilijona znamk. Posebno so se odzvale naši prošnji cenjene gospe in gospodične-rodoljubkinje. Hvala jim! Le še tako naprej in ne bo dolgo, ko bomo zapisali en milijon. Ponovno se pa obračamo na Slovence in Slovenke v inozemstvu: Ameriki, Nemčiji, Egiptu itd., kateri so uposleni pri velikih tujezemskih podjetjih, da nabirajo in nam pošljejo znamke.

Prosimo pa tudi druge naše slovenske, oziroma slovanske liste izven slovenske grude, da se zavzamejo za obmejne Slovence ter blagohotno ponatisnejo te vrstice.

Dobrodošle so znamke vsake države in vsake starosti.

× × ×

Listnica. Iv. Appe. Kandija: Kaj naj pomenijo različne priložene položnice? — Marija Urh, Hrib, Kamnik: Hvala, znamke dobre. — Radamovič Angela, Globokak, Trbovlje: Le pogumno, nič se ne bojte nasprotnikov, saj vršite delo v prid rodemu jeziku, katerega so oni že davno zatajili.

Vse pošiljate naj se naslovi na: Leopold Puhar, typograph, Ljubljana, Katoliška tiskarna.

URAD NAŠE NARODNE OBRAMBE JE V LJUBLJANI, »KATOLIŠKA TISKARNA«, II. NADSTROPJE. URADNE URE DOPOLDNE OD 9. DO 12. URE, POPOLDNE OD 3. DO 6. URE

Kam vodi nemčurstvo.

(Iz Koroške.)

Čim več potuješ, tem več zveš, pravijo skušeni ljudje. Menda je veliko resnice na tem. Ravno se vračam s potovanja, na katerem sem postal bogatejši za eno dejstvo, a jako žalostno dejstvo. Že prej sem približno vedel, kam pelje pri žganju vzrejeno nemčurstvo, koliko gorja prinaša samim sebi, družinam, občinam, a da je mogoče, da nemčurji popolnoma podivjajo, da postanejo živalsko surovi, tega od daleč nisem slutil. Ker se ta vrsta ljudi nahaja po vsej slovenski Koroški, oprosti, gospod urednik, če bo dopis malo predolg, ker zdi se mi potrebno vedno in vedno svariti dobre ljudi pred nemčurstvom, da se ogibljejo njegove družbe. Kar nisem mogel verjeti, ko mi je nekdo iz št. Vida v Podjuni tožil in pravil, kako ljudje se zbirajo v gostilni »Pri pošti«. Znano je mogoče še iz prejšnjih let, koliko piva in žganga se je popilo, da se je ustvarila v št. Vidu »zavedna« nemčurska stranka. Vsi oni, ki so ji v žganjem podaljševali življenje, ki ji vlivali vedno novega poguma, so sicer hvala Bogu odšli, a zapustili so nesrečne žrtve, čredo izprijenih fantov, vzgojenih po nemčurskih postavah, to je, prepojenih z mržnjo do domovine in do vere, fantov, ki so zgubili ves čut za poštenost in ki jim sploh ni nič več sveto. Tako so celo zasmejevali velikonočno procesijo, ko bi vendar imeli naj-

več vzroka se spet pokloniti Zveličarju. Da so jim na poti znani in neznani duhovniki, da se vpije daleč na nje, da se jih obsipava z vsemi mogočimi čednimi priimki, kakor se pač le morejo pričakovati od take družbe, se pač ne moremo čuditi, ker kakor hitro vidijo duhovnika, se jim obudi slaba vest, in da to umirijo, jo morajo prevpiti s psovanjem, to je stara pasem.

V obče vlada prepričanje, da je bivši c. kr. orožniški stražmojster iz Galicije g. Rahoj podpiral to hajlovsko družbo in zato tudi bil za kazni prestavljen. Da so ti nemčurji minulo jesen že resno mislili na ustanovitev sūdmarske podružnice, omenim samo mimogrede. Kar je pa ta nemčurska mladina uganjala minole velikonočne praznike, se skoro ne upam opisati; smilijo se mi fantje, in še bolj stariši fantov, ki bi gotovo ne postali tako nesrečni, ako bi pred par leti ne padli v roke brezvestnim hujšakcem. A prepotrebno se mi zdi, da širša javnost, posebno stariši izvedo, kam pelje štajercijanstvo, ako se more nemoteno razvijati. Kar nisem mogel verjeti, ko sem prvič slišal govoriti o dogodkih, povprašal sem še enkrat. Velikonočne praznike so začeli s plesom na velikonočno nedeljo. Dovoljenja za ples seve niso imeli. Pač tako kakor na Ogrskem! Da se je popivalo, si pač moremo misliti, ker sicer ne moremo razumeti vsega, kar se je zgodilo velikonočni torek. Okoli pol 7. ure zjutraj udrljo nekega pijanega moža, oboroženih z vilami itd. iz gostilne »Pri Pošti« v hlev sosedu, kjer se je nahajal takrat hlapec g. župnika. Dobili so hlapca. In zdaj se zgodi, kar si upa izmisliti pač samo s protiverstvom prepojena štajercijanska pijana druha. Obvezali so hlapca z vrvjo za vrat — posnemali Kristusa na Kalvarijo gredočega — vtisnili so mu volski nagobček na glavo z vso silo, tako da je bil krvav — Kristus s trnjem kronan — ter so mu rekli, da je Kristus in da ga morajo križati. Hlapec se je seve branil, a ni se mogel ubraniti. Peljali so ga tako v gostilno, kjer so mu razpeli roke na steno in klicali: »Ti si Kristus; križaj ga, križaj ga!«

Skoro bi človek rekel, da je nemoogoče kaj takega. Kar so se uganjali s tem hlapcem, pač ne smem povedati, ker bi moral postati vsak, ki bi čital, ves rudeč od sramu. (Še psi boljše vedo, kje se opravljajo gotove potrebe!) A to jim še ni zadostovalo. Zvečer istega dne položijo pijanega človeka na pare, prižgejo okoli njega luči in ga kropijo s pivom in žganjem. In moža okoli 60 let starega so nastavili kot čuvaja. Med temi nesrečnimi fantalini je Ožbej Razun 25 let star, a že trinajstkrat predkaznovan. Drug junak je gostilničarjev sin sam daleč okoli znani hajlovec. Nad vse žalostno pa je še, da so se udeležili teh stvari celo možje, ki stoje že z eno nogo v grobu. Res, smilijo se nam nesrečni fantje, ki so se z dušo in telesom oklenili štajercijanstva, mogoče ne toliko iz lastne krivde kot po krivdi raznih hujšakcev. — Pozimi so delali pri regulaciji Drave, zaslužili so si nekaj — in vse to so morali po naukih štajercijanstva zapiti! Da propadajo gospodarsko tudi gospodarji, ki se udeležujejo takih uprizoritev v tej gostilni, se pač razume. Celo zadevo je kmalu izvedelo orožništvo, ki je takoj uvedlo preiskavo in se obravnava vrši.

Kako more gostilničar trpeti taka dejanja pod svojo streho, je neumevno. In vprašamo ali občina, ki je vendar v katoliško-slovenskih rokah, nima nobenih pripomočkov, da bi omejila pijančevanje v dotični gostilni, omejila plave ponedeljke, torke, celo srede? Tudi občina more sodelovati, da damo kmetom zopet dobrih delavcev, ki praznike posvečujejo Bogu, delavniške pa delu. Popustljivost tukaj pač ni na mestu! In še nekaj! Občina vidi, kake sadove rodi seme brezvestnih hujšakcev, ki so vsejali v srca mladine mržnjo do materinega jezika, kako trpi občina sama vsled tega na ugledu; ali bi ne bil skrajni čas, da bi sicer tudi kazala katoliško-slovenski značaj, ne samo na dan volitev? Odločno in brez strahu povsod zastopati katoliško-slovensko stališče in nikjer ga ne skrivati, to je moško, to je značajno! Ako se čuti sama preslaba za to, vsaj vé, kje naj si išče zaveznikov, občin, ki imajo iste težnje in iste težave! Torej brez strahu v boj za čast občine! Drugim občinam pa, ki kaj dajo na svojo čast in katoliško-slovenski značaj, naj bodo ti sadovi nemčurstva svarilen vzgled!

PROSIMO DOPISOV ZA PRIHODNJO ŠTEVILKO »NARODNOOBRAMBNEGA VESTNIKA«

Za narod.

V posnemanje. Kakor se razvidi iz izkazov, priobčenih v raznih številkah »Slovenca«, so Gorjanci oziroma gorjanska društva zložili za obmejni sklad že nad 200 K. Če bi vsaka fara nabrala in dala polovico manj, bi imeli že davno več kot 20.000 kron. Tako iz malega raste veliko!

Knjige za Slovence ob meji so darovali sledeči: Prezvizišeni knezoškof ljubljanski 100 izvodov »Mladeničem«; družba sv. Mohorja v Celovcu 55 molitvenikov; Krajec nasledniki, Novomesto, 69 molitvenikov; 38 knjig vodstvo preč. gg. Salezijancev, Rakovnik; 16 molitvenikov g. M. Gerber; 28 knjig ga. Ravnihar; večje število so tudi darovali g. knjigotržec I. Giontini, prodajalna »Katol. tiskovn. društva«, Ljubljana, Marija Bernik, Rakovnik, p. Medvođe in Kat. izobraževalno društvo Vrhnika. — Vsem p. n. gg. darovalcem se iskreno zahvaljujemo ter se jim prav toplo priporočamo, da v obilnem številu tudi druge vzbude iz narodnega spanja, da tudi ti kaj darujejo za obmejne Slovence, ki dan zadnem povprašujejo po koristnih knjigah.

Prebrani slovenski časopisi naj se blagohotno pošiljajo v pisarno naše narodne obrambe »Katoliška tiskarna«, II. nadstropje, v uradnih urah od devetih dopoldne do opoldne in popoldne od 3. do 6. ure zvečer. Prosimo posebno somišljenike v Ljubljani, da vsak teden po enkrat do petka pošiljajo prebrane časopise v našo narodnoobrambno pisarno, domoljube ob najbolj ogroženih mejah pa prosimo za naslove, kamor bomo pošiljali prečitane časopise.

EinSPIelerjev narodnoobrambni kolek po 2° vin. se naroča v pisarni naše narodne obrambe. Na vsako pismo Einspielerjev narodni kolek!

Odvetniška pisarna, ki posebno skrbi za našo narodno obrambo je odvetniška pisarna dr. V. Pegana v Ljubljani. Ni skoro izkaza naše narodne obrambe, da ne bi bila ta odvetniška pisarna zastopana z večjim zneskom. Tako tudi to pot! Zopet je izposloval dr. Pegan naši narodni obrambi 100 K. Presrečna hvala mu v imenu bratov ob meji! Naj bi ta vzgled posnemali tudi drugi gospodje odvetniki!

Ugodne prilike za nakup. Na skrajni slovenski meji je na prodaj lepo posestvo. Posesnik je Nemec, pa bi nam prodal. Posestvo bi bilo za Slovence

velikega pomena. Glas v drugem razredu bi se pridobil. Mogoče, da bi kaka posojilnica kupila. To lepo posestvo bi se, če bi se pametno obdelovalo, gotovo rentiralo, dasi je kupnina okoli 20.000 kron. — Na Koroškem sta na prodaj dve posestvi. Eno meri 42.866 ha zemlje, in sicer 6 ha travnik, 83 ha polja in 26.9605 ha gozda in se proda za 24 tisoč kron. Drugo posestvo meri blizu 6 oralov, Slatina z zelo dobro vodo z gostilno s petimi sobami, kuhinjo, tri kleti, goveji in živinski hlev, gumno in škedenj, gozd, njive in travniki, okoli 6 oralov, ob cesti in ob železnici na Koroškem. Zadnja cena 18.500 K. Vknjiženih je 6000 K. Obe posestvi ležita na slovenski meji. Vsa pojasnila je naslavljati po ustanovitvi »Slovenske Straže« na naslov »Slovenska Straža« v Ljubljani.

Posnemanja vredno. Na neki hrvaški svatbi v Kirovitici so gostje darovali v narodne namene 236 K 60 vinarjev.

— **Dva prična poštena dečka iz Istre** bi se rada izučila kovaške obrti v Ljubljani. Prosimo gg. kovaške mojstre v Ljubljani, da se blagohotno ozirajo na to prošnjo. Pojasnila daje uredništvo »Slovenca«.

V Št. Ilju v Slov. goricah je na prodaj več raznovrstnih posestev in sicer taka, ki merijo od 3 do 40 oralov zemlje. Da se obdrži sedanje posestno stanje, prosimo vse rodoljubne Slovence na Kranjskem in drugod, naj pridejo k nam nakupit slovensko zemljo. Zemlja je izredno rodovitna, vinogradi, sadonosniki, lepa polja in gozdovi. Državna cesta pelje skozi Št. Ilj. Postaja železnice je v sredini prometnega kraja. Rojaki, potrudite se k nam! Pojasnila dajejo: Bralno društvo in Posojilnica v Št. Ilju ali pa uredništva »Straže« in »Slov. Gospodarja« v Mariboru.

— **V proslavo tridesetletnice obstoja Schulvereina** prirede letos v Gradcu velike slavnosti o priliki slavnostnega zborovanja. Razni odbori in odseki so že marljivo pri delu. Na čelu častnega slavnostnega odbora sta štajerski deželni glavar grof E. Attems in grofica Attemsowa. Najvišji dostojanstveniki in najvplivnejši možje v Gradcu so v odsekih, torej je uspeh že naprej zagotovljen. — Razne prispevke za slavnosti sprejemata trgovec Prettenhofer in knjigarnar Ciesler; zlasti slednjega Slovenci dobro poznajo, ker mu dajo veliko zaslužiti...

Svarilo pred nemškimi agenti! Mi smo že opetovano opozorili javnost, naj se čuva tujih agentov, zlasti takih, ki ne znajo slovenski. Po slovenskih krajih se klati nebroj različnih agentov, ki živijo večinoma od goljufije. Tako je bil pred kratkim obsojen v Ljubnem neki Karl Proksch z Dunaja na dva meseca ječe, ker si je različne premije, ki jih je inkasiral, pridržal zase. Neki agent Josef Glauninger iz Gradca pa je bil radi goljufije in poverjenja obsojen na sedem mesecev ječe. Torej pozor pred nemškimi goljufi!

»KATOLIŠKA BUKVARNA« V LJUBJANI.

* **Mladeničem!** Knjige I. zvezek: Obramba vere. Spisal Ant. Bon. Jeglič, škof ljubljanski. Cena 1 K. — Ne moremo si kaj, da ne bi na to knjigo, ki je bila tudi že v »Času«, »Mladosti« in »Domoljubu« priporočena kot delo, ki ga je treba kar najtopleje pozdraviti in priporočiti, vnovič opozarjati. Naše mladeniško gibanje, ki tako lepo procvita, rabi te knjige, rabi pa jo tudi vsak katoliški Slovenec, rabijo jo vsa društva in vsi društveni voditelji, ki hočejo utrjevati in izobraževati ljudstvo v temeljnih resnicah katoliške vere. Knjiga je pisana zelo poljudno in jasno ter ima zelo bogato vsebino: obravnava razloge vere, začetek krščanstva, svetost in čudodelnost Kristusovega nauka in življenja, nezmožljivo učenje cerkve in njeno vzvišenost, pristnost evangelijev in razloge odpada od vere. Knjiga nujna lahko, mnogovrstno in prekoristno snov za mladeniške večere, razgovore in predavanja, pa tudi za samostojno berilo doma. Naroči se v »Katoliški Bukvarni v Ljubljani«.

* **Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.** Zbral in uredil A. Kallan. Založila »Katoliška Bukvarna v Ljubljani«. Vsebina: Oče in sin. — Berač s stopnjic pri sv. Roku. — Kovač iz Antwerpna. — Vojakov rejenc. — Pokora. — Iz bolezni alkoholnega norca. — V snegu. Cena 80 vin., trdo vez. knjigi 1 K 20 h. — Takoj ko vzamemo knjigo v roke, obrne našo pozornost na se lepo izvršena slika, ki nam pred očuje dogodek iz povesti »Berač s stopnjic pri sv. Roku«. Kar se tiče vsebine, je ista za naše ljudstvo prav srečno izbrana in so vse povesti zanimive, da vežejo čitateljevo pozornost do konca. Največ

vredno je pa to, kar diči mnogoštevilne publikacije marljivega gospoda izdajatelja, da hranijo vse pripovedi v zanimivi pripovedni obliki posebne važnejše motive velikega moralnega vtisa. Tako imajo mnogi spisi blažilne vzgojne momente za podlago, drugi pa nam odkrivajo zopet globok pogled v razne značaje človeške duše, vsem pa so lastne duhovite misli, katere odkriva zanimiva in lepa pripovedna snov s svojim bogatim dejanjem. — Naše ljustvo bo veselo te zbirke in upamo, da nam nakloni izdajatelj v kratkem nove zvezke. — Naroča se v »Katoliški Bukvarni v Ljubljani«.

Kraljica Dagmar. — Zgodovinski roman. Spisal Vaclav Beneš-Trébizský. Cena broš. knjigi 3 K 20 vinarjev, eleg. vez. 4 K 30 vin. — Povest je vzeta iz zgodovine pokristjanjenja polabskih Slovanov, polna zanimivih dejanj in zapletljivih. Slovenci jo bodo čitali z izredno pozornostjo in obilno koristjo. f

* **Vstaja Škenderbegova.** Zgodovinska povest. Cena broš. izvodu 60 v., kart. 80 v. Krščanski princ in junak, vzgojen v mohamedanski veri, se je kot vpliven vojaški dostojanstvenik v turški vojski zavedal svoje domovine in krščanskega pokoljenja ter se postavil v nekem odločilnem boju na čelo krščanske vojske. Vsled svoje brezprimernosti in nedosegljive spretnosti je osvobodil svojo domovino turškega nasilja in rešil po hudih naporih in s svojo izredno hladnokrvnostjo krščansko krasotico Iduno, hčerko kneza Hunijada iz turškega harema. — Povest ima zgodovinsko podlago in je izredno zanimiva. — Založila »Katoliška Bukvarna v Ljubljani«.

Anton Medved, Poezije, I. zvezek. Cena 3 K 80 v, vezano 5 K.

Anton Medved, Poezije, II. zvezek. Cena 4 K, vezano 5 K 40 v.

Anton Medved, »Za pravdo in srce«. Tragedija v petih dejanjih. Vezano 3 K 50 v.

* **Dr. Krek: Turški križ.** — Tri sestre; ljudski igri. Cena izvodu 1 K, 10 izvodov 8 K. Dobiva se v zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano in pri kat. slov. izobraževalnem društvu v Selcih nad Škofjo Loko. (4)

Našim - naše vžigalice! Kake vžigalice kupujete?

To naj vpraša vsak naš somišljenik svojega prijatelja, vsaka naša somišljenica svojo prijateljico.

Naše vžigalice so one, ki kažejo na ovitku med lipovim perjem dve bratski roki, ki držita slovensko zastavo in ki imajo napis:

V korist obmejnim Slovencem.

Samo te vžigalice povsod zahtevajte, kupujte! Naše gospodinje ali imate v svojih kuhinjah povsod te vžigalice?! Ako jih nimate, takoj jih kupite! S tem koristite tudi našemu delu pri rešitvi onih slovenskih bratov, ki jih hoče tujec na meji potujčiti.

Kupujte pri onih trgovcih, ki imajo naše vžigalice!

Doslej smo bili vse premalo odločni pri zahtevi po naših vžigalicah. Odslej naj bo to vse drugače!

Naročila sprejema »Gospodarska zveza v Ljubljani«.

Trgovcem izrežite ta inserat iz našega lista in jim povejte: Naročila izpod originalnih zabojev po 50 zavitkov ali 5000 škatlic se izvršuje samo proti povzetju. Naročniki originalnih zabojev, ki žele vžigalice na poznejše plačilo, se prosijo, da navedejo takoj pri naročitvi svoje reference. Zajedno se vsi naročniki naprošajo, da natančno označijo zadnjo pošto in železniško postajo.

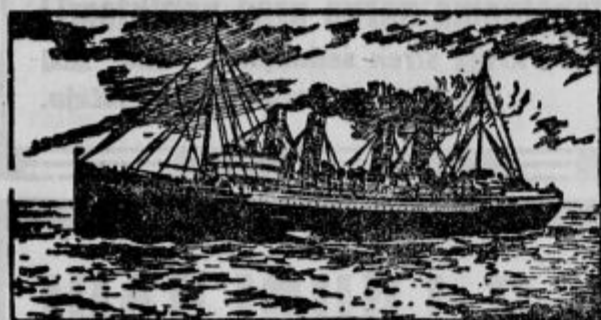
Torej v vse naše domove naše vžigalice v korist obmejnim Slovencem!

1842 Ustanovljeno leta 1842
Slikarja napisov
 Stavb. in pohištvena pleskarja.
 Velika zbirka dr. Schönfeldovih
 barv v tubah za akadem. slikarje.
ELEKTRIČNI OBRAT.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka
BRATA EBERL, LJUBLJANA
 Prodajalna in komptoir: MIKLOŠIČEVA CESTA ŠTEV. 6
 Telefon 154. Delavnica: IGRIŠKE ULICE ŠTEV. 8. Telefon 154.

1842 Ustanovljeno leta 1842
 Zaloga čopičev za pleskarje sli-
 karje in zidarje, štedilnega mazila
 za hrastove pode, karbolineja itd.
 Priporočava se tudi sl. občinstvu
 za vsa v najino stroko spad. delo
 v mestu in na deželi kot priznano
 rečno in fino po najnižjih cenah.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan

oblastveno koncesijoni-
 rana potovalna pisarna

za

:: Ameriko ::

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41

3143 52-1

Najcenejša vožnja v Ameriko.

= Fotografski umetni zavod =
Avg. Berthold

Ljubljana, Sodnijske ulice šte. 11.

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih
 naročil kakor: povečevanje, reproduciranje, foto-
 grafiranje tehničnih predmetov, interijerjev itd.

— Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini. —

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

:: Ljubljana, Turjaški trg šte. 7. ::

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke
 sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti,
 zimnati modroci, otroški vozički itd.

Najnižje cene. 3091 52-1 Najsolidnejše blago.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola, Ljubljana

Donajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečistiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor
 p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršene vsakovrstne

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni orna-
 mentiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor
 vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmo-
 dernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbera steklenega in porce-
 lanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov
 podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 3140 52-1

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n.
 odjemalcem v ogled.

Sodi.

Več vrst sodov ima naprodaj A. REPIČ,
 sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 1810 52-1

Gospodarsko društvo

Bermu, pošta Pazin, (Istra),
 posreduje brezplačno pri prodaji
 svojih udov. Cena je nizka. Vino
 je bele, rdeče in črne boje; ka-
 kovost izborna. (2983 1)

Lekarnarja

Edino pristo balzam
 iz lekar. pri angelju
 A. Thierry v Pregradi
 pri Rogaški Slatini

A. THIERRY-ja BALZAM

(Postavno zavarovano)

Edino pristen je z varstveno znamko REDOVNICH.

Učinkujoč pri želodčnih težkočah, napenjanju, zasilenju, motenju prebave, kašlju, pljučnih
 boleznih, prsnih boleznih, hripavosti itd.

Čisti zunanje rane, olajšuje bolečine. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic ali 1 velika posebna
 steklenica K 8-.

Lekarnarja A. THIERRY-ja edino pristno
CENTIFOLIJSKO MAZILO

zanesljivo učinkujoče pri prsih, ranah, ranitvah, vnetju še tako starem vseh vrst.
 2 lončka K 3-60. Naročila naj se naslavljajo na lekarno pri angelju

A. THIERRY v PREGRADI pri Rogaški Slatini.

Dobl se skoro v vseh lekarnah.

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz
 Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez
 Antwerpen v Boston.

je proga
rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Finland“, „Kroonland“,
 „Vaderland“, „Zeeland“, „Lapland“, „Menomi-
 ni“, „Maniton“, „Gothland“, „Marquette“ in
 „Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskr-
 bujejo redno vožnjo med Antverpnom in New-
 Yorkom, so snažnost, izborna hrana, vljudna
 postrežba in spalnice ponovem urejene v kajite
 za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminent-
 nega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec
 vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno ce-
 nejša kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,

Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega
 kolodvora na levo pred znano gostilno pri
 „Starem tiskarju“ 188 (52-1)

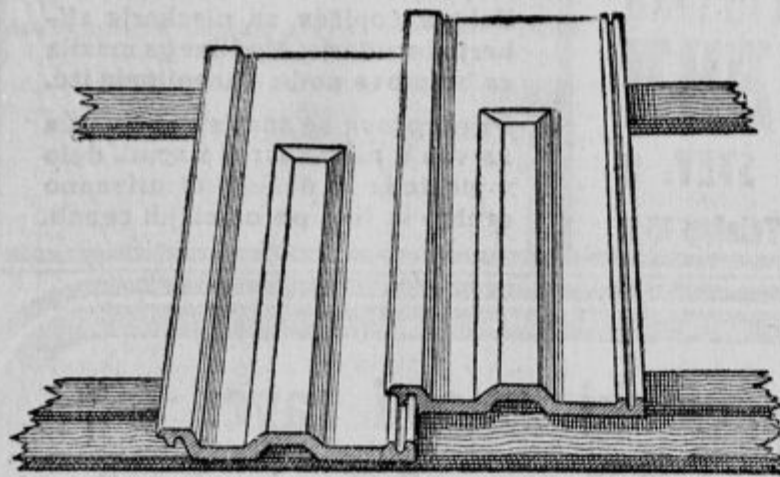
1139

Vedno in v vsaki množini je dobiti:

Zarezano strešno opeko prve vrste, z jamstvom za nje
trpežnost skozi pet let in opeko za zid

iz lastne nove, moderno opremljene parne opekarne na Viču pri Ljubljani, dalje stavbni kamer za zidanje iz doma-
 čega kamenoloma v Podpeči, pri

I. Knez-u v Ljubljani.

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov ponudi v vsaki poljubni množini **patent. dvojno zarezani**

strešnik - zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“.

Brez odprtih navzgor! **Streha popolnoma varna pred nevihtami!**

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanosti. Spretni zastopniki se iščejo.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

480

Daje po

4¹/₂ 0/0

UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG 19 registrovana zadruga z omejenim poroštvom KONGRESNI TRG 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje **po 4¹/₂ 0/0** brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vloženih 100 K čistih 4 K 50 v na leto. Rent davek plačuje društvo samo. Druge hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom **predjume** na osebni kredit, vračljive v 7¹/₂ letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, ozir. mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menice

Dr. Fr. Dolšak I. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Prelat A. Kalan I. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik I. r.,
podpredsednik.

Najstarejša slovenska tvrdka te stroke.
Dostoji že nad 38 let.

Ana Hofbauer

imejteljica zaloge cerkvene obleke in orodja
Ljubljana, Wolfve ul. 4

si usoja javiti preč duhovščini ter sl. občinstvu, da izdeluje natančno po naročilu in predpisih vsakovrstne bandere, baldahine, plašče, kazule, pluvijale, dalmatike, volume, albe, koretilje, prte itd. itd., sploh vse kar se rabi v cerkvi pri službi božji. Izdeluje se vse ročno, solidno, pošteno ter po najnižjih cenah, ter se prevzemajo tudi naročila na vezenje, prenavljanje stare obleke ter sploh vsa popravila.

Zagotavlja hitro in najpoštenjajo potrebo, pros. da se pri naročilih izvoli obratiti na prvo domačo tvrdko. 26-1

Ceniki s kolekdajem zastoj in poštnine prosti.

! POZOR!

Kdor želi imeti dobro uro, naj zahteva z znakom

„UNION“

ker te ure so najbolj trpežne in natančne, dobe se pri

Fr. Cudnu

urarju in trgovcu v Ljubljani delničar in zastopnik avstrijskih tovar „Union“ v Bieleu in Genovi.

700 **izlani, prslani, briljanti.** (1)
Svetovnoznano najfinije blago po najnižjih cenah.

Telefon 237. **Betonsko podjetje.** Telefon 237.

Tovarnica umetnega kamena in marmorja

ZAJEC & HORN

Izdelovanje kamnoseških del iz „umetnega kamena“ kakor: stopnjice, postamente, balustrade, ornamente in kipe, vrtno ograje po načrtu, podboje za hišna vrata, nagrobne spomenike, vodovodne mušlje, cementne cevi itd.

Prevzemanje kanalizacij in fundamentov za stroje v izvršitev.

Umetni marmor (Carralith patent) za obhajilne mize, oltarje, prevlako stebrov in sten v cerkvah, privatnih in javnih hišah.

Xylolith kamenoles je izmed najboljših tlakov za cerkve, javne in zasebne stavbe. Zelo prilagoden za pisarne, hodnike, sobe; tiha hoja, topel, brez spranj (zato iz zdravstvenih razlogov priporočljiv) lahko snajenje, nezgorljiv, v poljubnih barvah od najpreprostejše do najfinije izvršitve.

Projektiranje in izvršitev železobetonskih stavb; stropov, mostov, rezervarjev (sodov za vino) in celih tovarn po inženirju-strokovnjaku, kateri daje na željo tudi strokovna mnenja. 771

Ljubljana, Dunajska cesta 73.

Anton Breskvar

stavnji ključar

Ljubljana, Florijanska ulica šte. 9

priporočam se slavnemu občinstvu, kakor tudi čistiti duhovščini za vsa v mojo stroko spadajoča dela, kakor:

ograje za grobove, križe, obhajilne mize, navadne in žične ograje, vrata.

Velika zaloge štedilnikov,

kurjavna in pepelna vrata, zapahi dimnikov, strelovodi, zastori na valjcih itd. itd.

Priporočam se tudi za vsakovrstna popravila, katera izvršujem hitro in po nizkih cenah. 682 8-1

Ustanovljeno 1862.

Telefon 31. 584

Najstarejša tovarna pečij in štedilnikov

Rudolf Geburth, Dunaj

C. in kr. dvorni
mašinist

VII. Kaiserstrasse 71, vogel Burgrasse.

Zaloga ognjišč, štedilnikov in strojnih štedilnikov,

malih štedilnikov, pečij za kopalnice in za likalnice. 594 12-1

Vseh vrst kurilnih in trpeznihih pečij

Peči in kamini za plin.

Ceniki zastoj in franko.

Kamnoseški izdelki iz marmorja za cerkvene in pohištvene oprave, spominki iz marmorja, granita ali sljunita, apno živo in ugašeno se dobi pri

Alojziju Vodniku

kamenarskem mojstru

:: Ljubljana ::
Kolodvorska
:: ulica ::

Delniški kapital 120,000.000 K

Podružnica

Rezervni zaklad 66,000.000 K

c. kr. privil.

avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt

LJUBLJANA, Franca Jožefa cesta šte. 9.

Sprejema vloge na obrestovanje v tekočem računu, na giro-račun in proti hranilnim knjižicam, izdaja obrestujoče se blagajniške liste, dovoljuje posojila na tekoči račun, dalje stavbna posojila, carinska posojila, davčna jamstvena posojila, hipotekarna posojila itd. ieskompitira menice in devize in priskrbuje njih inkaso, zdaja nakazila, kreditna pisma in priporočilna pisma na vsa tuzemska in inozemska tržišča.

kupuje in prodaja tu- in inozemske rente, zastavna pisma, delnice in srečke in daje vestno navodila za nalaganje kapitala, priskrbuje in deponira vojaške ženitvene kavicije, službene kavicije in vadije za udeležbo pri dražbah, sprejema v shrambo vrednostne papirje in oskrbuje njih upravo in razvidnost, oddaja proti ognju in vltomu sigurne samoshrambe (Safe-Deposits) pod lastnim zaklepom stranke ter sprejema vrednostne predmete (precioze) v hraniltev,

savaruje srečke in izžrebajoče efekte proti izredni izgubi in oskrbuje brezplačno pregledovanje vseh žrebanju podvrženih papirjev, plačuje kupone, izžrebane papirje in valute pri svoji blagajni, daje predjume na vrednostne papirje in blago ter sprejema borzna naročila za tu- in inozemske borze, priskrbi za svoje naročnike trgovske informacije v tu- in inozemstvu itd. itd. itd.

Centrala na Dunaji.

1912 12

Podružnice: Bolcan, Bregence, Brno, Feldkirch, Gablone, Gorica, Inomost, Karlovevari, Ljubljana, Lwów, Moravska Ostrovica, Olomuc, Opava, Pulj, Praga, Podmokli, Toplice na Češkem, Trst, Warnsdorf.